

Järla skolas

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Likabehandlingsplan

läsåret 21/22

INNEHÅLL

1. SKOLANS UPPDRAG	3
2. OM PLANEN	3
3. VÄRDEGRUND & VISION	4
4. ANSVARSFÖRDELNING	4
5. TRYGGHETSTEAM	5
6. TRYGGHETSÅD	5
7. ÖVRIGAS DELAKTIGHET	6
8. BEGREPPSDEFINITIONER	6
9. FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER	7
10. ÅTGÄRDANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER	8
11. RESULTAT & ANALYS AV TRYGGHETSENKÄTER IÅ 20/21	9
12. UTVÄRDERING AV TRYGGHETSARBETET 20/21	10
13. PLANERING OCH PRIORITERADE OMRÅDEN LÄSÅRET 21/22	12
14. BILAGOR: trygghetsenkäter	14

1. SKOLANS UPPDRAG

Skolan har ett uppdrag och ansvar att arbeta med **värdegrund**. Det betyder att skolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. De värden som skolan ska gestalta och förmedla är *"...Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor..."* citat från Lgr11 (läroplanen).

...Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Citat från Lgr11

Skolan ska alltså arbeta aktivt med åtgärder för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling - **för trygghet och likabehandling**.

Skolans värdegrundsuppdrag och likabehandlingsarbete regleras i skollagen och diskrimineringslagen. Arbetet styrs även av skolverket samt första kapitlet i läroplanen Lgr11.

2. OM PLANEN

Syftet med planen är att tydliggöra hur vi på Järla skola arbetar för att skapa trivsel och trygghet samt främjar likabehandling för alla elever på skolan. Planen beskriver också hur vi arbetar förebyggande och åtgärdande kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Planen baseras på skolans och elevernas behov. Järla Skola arbetar på flera sätt för att kartlägga och utvärdera trivsel, trygghet och förekomst av kränkningar, diskriminering och trakasserier:

- Varje år genomförs en övergripande trygghetsenkät för alla elever på hösten samt en kränkningsenkät för alla elever på våren (se bilaga).
- Trygghetsfrågor lyfts kontinuerligt på klassråd, elevråd, trygghetsråd, trygghetsteam samt arbetslagsmöten och andra former av personalmöten.
- Andra observationer vi gör på skolan under läsåret.
- Synpunkter från vårdnadshavare

Planen gäller under ett helt läsår och revideras inför varje nytt läsår. Planen kan även vid behov revideras under läsårets gång.

Planen ska vara ett aktuellt och levande dokument och ett verktyg för personalen i det gemensamma trygghetsarbetet. All personal som arbetar på skolan har ett ansvar att känna till och följa planen. Planen förankras också hos alla elever samt vårdnadshavare varje läsår.

3. VÄRDEGRUND & VISION

Järsla skolas värdegrund lutar sig mot Barnkonventionens artikel 2: *Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.* På Järsla skola är alla unika och lika mycket värda. Vår vision är att i en trygg och kreativ miljö ge varje elev bästa möjliga förutsättningar för sitt lärande och sin utveckling. Vi arbetar tillsammans med hänsyn till elevernas individuella behov och i samarbete med vårdnadshavarna. I vårt dagliga arbete utgår vi från:

- **Eleven i fokus** - alla elever blir bekräftade och sedda varje dag, vi lyssnar på och tar tillvara elevernas åsikter
- **Trygghet och lärande** - vi har struktur och rutiner som följs av alla, vårt förhållningssätt är att alla elever är allas ansvar
- **Ett positivt och professionellt bemötande** - vi hälsar på alla vi möter, elever som vuxna, och vi arbetar för att ge föräldrar relevant och tydlig information

Vi tar aktivt avstånd från och jobbar aktivt mot all form av kränkningar, diskriminering och trakasserier. Vi vill skapa en miljö där alla känner sig trygga, sedda och respekterade. En miljö som präglas av hänsyn och ömsesidig respekt. Ingen ska behöva utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i skolan. Som elev ska du alltid ha en vuxen att gå till och du ska bli lyssnad på.

4. ANSVARFÖRDELNING

Rektor

Det är rektors ansvar att

- se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder
- en *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* upprättas och utvärderas årligen tillsammans med personal och elever
- om skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas
- ta beslut och ge trygghetsteamet uppdrag gällande kränkande behandling, diskriminering och trakasserier
- se till att skolpersonal har ett system för att dokumentera anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits

- kontakta andra myndigheter vid behov
- bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt

Lärare och annan skolpersonal

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att

- följa skolans *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks
- dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas
- bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering där den enskilda läraren är berörd följs upp
- bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att

- påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan
- bemöta elever och personal på ett respektfullt sätt

5. TRYGGHETSTEAM

På Järla skola finns ett *Trygghetsteam* som träffas regelbundet varje vecka. Teamet består av representanter från varje arbetslag årskurs F-6, fritids, samt elevhälsovården. Trygghetsteamets uppdrag är att planera och leda skolans trygghetsarbete samt att bistå i kränkningsärenden då det behövs. Trygghetsteamet ansvarar för att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* hålls uppdaterad.

6. TRYGGHETSÅD

Enligt Barnkonventionens artikel 12 har *alla barn rätt att få uttrycka sin mening och påverka sitt liv*. På Järla Skola finns ett *Trygghetsråd* bestående av elever, en representant från varje klass år 1-6. Trygghetsrådet träffas ca 4 ggr/termin och tar upp frågor och teman som rör trygghet och trivsel på skolan. Elevernas beskrivningar av hur de har det på skolan samt deras idéer till förbättringar tas tillvara som en mycket viktig del i att utveckla skolans trygghetsarbete. Genom att ha ett Trygghetsråd säkerställer vi ytterligare barnens rätt och möjlighet att få vara delaktiga i att utforma

sin skolvardag. Trygghetsrådet genomför också "månadens trygghetslektion" i sina klasser (se nedan).

7. ÖVRIGAS DELAKTIGHET

Trygghetsteamet och Trygghetsrådet arbetar specifikt med uppdraget att leda skolans trygghetsarbete. Men för att kunna ha ett levande och framgångsrikt trygghetsarbete för hela skolan behövs allas deltagande. Vi har därför skapat en struktur där det som lyfts i trygghetsråd och trygghetsteam alltid når och förankras hos övriga elever och personal på skolan. Detta för att säkerställa allas möjlighet till delaktighet, inflytande och ansvar.

Järla skola har olika forum där elever har möjlighet att framföra sina tankar och åsikter med möjlighet att påverka sin situation i skolan såsom elevråd, matråd, klassråd. Likaså lyfts trygghetsfrågor alltid i arbetslagen samt i olika sammanhang där personalen möts och samarbetar.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling - likabehandlingsplan förankras varje läsår hos alla elever, all personal samt presenteras för vårdnadshavare.

8. BEGREPPSDEFINITIONER

Kränkande behandling avser handlingar som kränker en människas värdighet, men som inte har något samband med de sju diskrimineringsgrunderna (se nedan). Kränkningen kan utföras av en eller fler personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras direkt mot personen eller via exempelvis telefon och internet. Kränkande behandling kan t ex uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen. De kan även vara systematiska och återkommande och benämns då som mobbning.

Mobbning innebär en upprepad negativ handling där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada och obehag.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder*.

Diskriminering innebär att någon missgynnas direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder*. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som diskriminerar. I skolan är det huvudman eller personal som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt diskriminering. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse

eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigande.

9. FRÄMJANDE OCH FÖREBYGGANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER

Det *främjande arbetet* syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och ska bidra till en miljö där barn och elever känner sig trygga och kan utvecklas. Främjande arbete ska ske kontinuerligt i verksamheten och nå ut till alla elever på skolan. Vuxna på skolan ska ta hänsyn till främjande åtgärder i planeringen, utformandet och utvärderingen av lektioner och aktiviteter under hela dagen.

Det *förebyggande arbetet* handlar om att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling där sådana risker identifierats. Genom kartläggningar görs analyser om vilka åtgärder som skolan behöver ta för att avvärja all form av kränkande behandling. Såväl personal som elever involveras och arbetet ska ske från individnivå upp till organisationsnivå.

Järla skola arbetar främjande och förebyggande utifrån skolverkets uppdrag om värdegrundsarbete. Skolan har tagit fram ett material, *Trivas*, för att arbeta kontinuerligt i alla lågstadielklasser för att förebygga kränkning/mobbning.

Vi har också skolgemensamma trygghetslektioner som genomförs av Trygghetsrådets representanter i samtliga klasser på skolan ca 1 gång/månad. *Månadens trygghetslektion* lyfter olika teman kopplade till trivsel, trygghet, diskriminering & likabehandling.

Utöver ovanstående sker främjande och förebyggande arbete på Järla skola på många sätt. Exempel på främjande/förebyggande arbete:

- Vi uppmuntrar alltid positivt, respektfullt och varmt beteende bland elever och personal på skolan
- Vi genomför skolgemensamma "happenings" och firande av traditioner/högtider för att främja en "vi-känsla" på skolan
- Vi genomför olika aktiviteter mellan och inom årskurserna för att bygga relationer och öka trygghet
- Arbetslagen arbetar kontinuerligt med gruppstärkande aktiviteter i klasserna. Trygghetsteamet bistår med material och stöd till arbetslagen
- Vi har fasta platser i klassrum och matsal. Vid grupparbeten gör läraren grupperna
- Vi arbetar aktivt för att få eleverna "nätsmarta"
- Vi genomför regelbundet "*månadens trygghetslektion*" med samtliga elever på skolan
- Personal finns alltid ute på skolgården i gula västar, enligt rastvärdsschema och rutiner

- All personal reagerar och ingriper omedelbart på upptäckt kränkning
- Vi använder modellen *minimedling* vid konflikter mellan elever
- Vi har kontinuerligt elevinflytande bland annat genom elevråd, matråd, trygghetsråd och klassråd
- Alla elever känner till skolans gemensamma trivselregler och skapar tillsammans klassregler
- Alla elever känner till rutiner för hantering av kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utformad som en "åtgärdstrappa vid kränkning"
- Trygghetsteamet samarbetar med eleverna kring planering, genomförande och utveckling av skolans trygghetsarbete främst via elevernas trygghetsråd
- Elevhälsoteamet arbetar för en god elevhälsa och har representanter i Trygghetsteamet.
- Rastverksamheten arbetar för en aktiv och trygg rast för alla elever
- Arbetslagen har "trygghetsarbete" som en fast punkt på sina möten
- Vi gör regelbundna kartläggningar av trygghet och trivsel bland eleverna genom bl a elevenkäter och samtal mellan elever och personal
- Skolans "plan mot diskriminering och kränkande behandling - likabehandlingsplan" förankras bland elever, personal och vårdnadshavare varje läsår.

10. ÅTGÄRDANDE ARBETE MOT KRÄNKNINGAR, DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER

På Järla skola värnar vi allas trygghet och har därför nolltolerans mot kränkningar. Vi tillåter heller inte s k *skojbråk* på skolan då risken är stor att något som först är på skoj går över gränsen och blir en kränkning, eller att inte alla som är med upplever att det är på skoj. Skojbråk kan vara en fördold kränkning. All personal som ser en skojbråksituation ska ingripa och avbryta leken/situationen.

Åtgärder vid kränkning; elev-elev

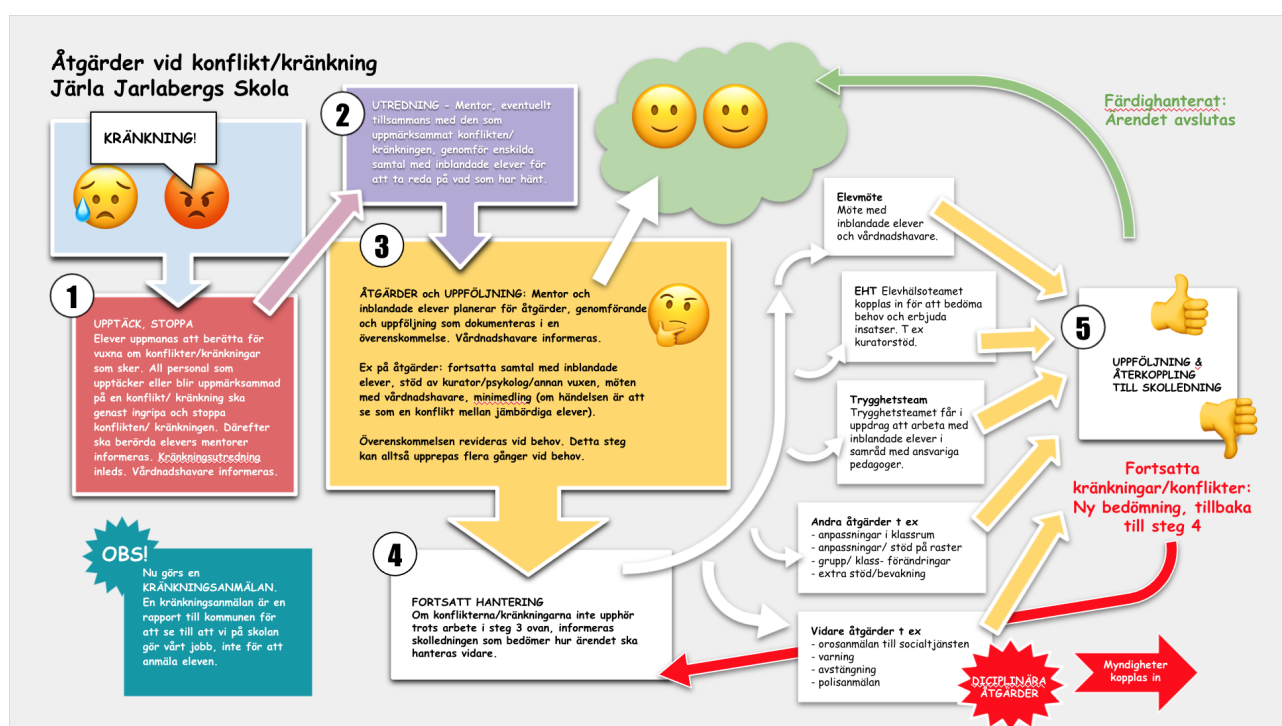
1. UPPTÄCK, STOPPA! Elever uppmanas att berätta för vuxna om konflikter/kränkningar som sker. All personal som upptäcker eller blir uppmärksammat på en konflikt/kränkning ska genast ingripa och stoppa konflikten/kränkningen. Därefter ska berörda elevers mentorer informeras. Kränkingsutredning inleds och vårdnadshavare informeras.
2. UTREDNING: Mentor eventuellt tillsammans med den som uppmärksammat konflikten/kränkningen, genomför enskilda samtal med inblandade elever för att ta reda på vad som hänt.
3. ÅTGÄRDER och UPPFÖLJNING: Mentor och inblandade elever planerar för åtgärder, genomförande och uppföljning som dokumenteras i en *överenskommelse*. Vårdnadshavare informeras. Ex på åtgärder: fortsatta samtal med inblandade elever, stöd av

kurator/psykolog/annan vuxen, möten med vårdnadshavare, minimedling (om händelsen är att se som en konflikt mellan jämbördiga elever). Överenskommelsen revideras vid behov. Detta steg kan alltså upprepas flera gånger vid behov.

4. FORTSATT HANTERING: Om konflikterna/kränkningarna inte upphör trots arbete i steg 3 ovan informeras skolledningen som bedömer hur ärendet ska hanteras vidare. Flera parallella vägar är möjliga.
5. UPPFÖLJNING & ÅTERKOPPLING TILL SKOLLEDNING: Färdighanterat - avslutat, fortsatta kränkningar/konflikter - åter till steg 4 för ny bedömning.

De 5 stegen visualiseras i vår åtgärdstrappa:

Vuxna (medarbetare, vårdnadshavare) – elev

1. Om någon vuxen kränker en elev så talar personalen enskilt med den berörda personen.
2. Skolledning informeras.
3. Skolledning har samtal med den vuxne. Händelsen dokumenteras.
4. Vid upprepade tillfällen kontaktas personalstrateg och ev. fackförbund. (Gäller medarbetare) Polisanmälan kan ske.

11. RESULTAT & ANALYS AV TRYGGHETSENKÄTER IÅ 20/21

Höstterminens enkät berör trygghet och trivsel på skolan. Resultaten har tagits upp och analyserats av arbetslagen samt med eleverna.

Återigen visar resultaten på hög trivsel och trygghet bland våra elever; de allra flesta elever upplever sig trygga på raster, har kamrater att vara med och upplever att vuxna finns där. De flesta elever upplever också att det är arbetsro i klassrummen.

Områden som lyfts fram särskilt när elever och personal analyserat resultaten är:

- **matsalen** där många elever fortsatt upplever stress p g a den stökiga miljön.
- **vuxna ute på raster** där elever efterfrågar flera närvarande vuxna, helst vuxna de har relation till.
- **våga uttrycka sig i klassrummet** (främst mellanstadiet) där varje klass med mentor planerar för åtgärder för att fler ska känna sig bekväma med detta.
- **stök och otrygghet i korridorer** där vi behöver ta ett helhetsgrepp och arbeta på fler nivåer med bl a vuxennärvaro, konflikthanteringskunskap och bemötande/relationer (kamratskap) samt arbetsro (även i korridorer).
- **nätsmart** (främst mellanstadiet) där elever efterfrågar mer samtal i ämnet.

Vårterminens enkät på temat "kränkningar och mobbning" genomfördes för andra gången. Resultaten har lyfts med eleverna, och jämförts med förra årets enkät och analyserats av all personal. Vi ser bl a:

- att antalet uppgivna kränkningar har ökat något. Vi tror att detta delvis beror på att vi arbetat med temat *skojbråk/kränkningar/samtycke* över året och att fler elever definierar kränkningar och berättar, och vuxna fångar upp fler kränkningar. Vi kan också se att språkbruket på skolan (liksom i samhället i övrigt) ibland är grovt med risk för normalisering av ett kränkande språkbruk och därmed fler kränkningar.
- att antalet kränkingsanmälningar (som ska göras vid upptäckt kränkning) har ökat från förra året. Förklaringen är sannolikt att vi arbetat med denna rutin under läsåret. Vår analys är att vi hanterar fler kränkningar än vi anmäler vilket är positivt, men vi behöver fortsätta öka antalet anmälningar så att de bättre matchar antalet uppgivna kränkningar och säkerställer att alla kränkingsärenden hanteras korrekt.
- att kränkningarna som elever rapporterar till största del är verbala, men att det också förekommer fysiska och psykiska kränkningar. Vi ser dock att kränkingsanmälningarna till största del berör fysiska kränkningar. En möjlig förklaring till detta är att en fysisk kränkning oftast är tydligare för såväl elev som vuxen och enklare definieras som en kränkning, jämfört med verbala kränkningar som ibland går oss förbi, och/eller hanteras mer som bråk/konflikter, normaliseras och slinker igenom "kränkingsfiltret".

Resultaten av enkäterna kommer att ligga till grund för trygghetsarbetet lå 21/22.

12. UTVÄRDERING AV TRYGGHETSARBETET 20/21

Under året som gått har trygghetsteamet tillsammans med övrig personal samt elever arbetat med de fokusområden som står i likabehandlingsplanen:

Rastverksamhet

Under lå 20/21 har vi fortsatt utveckla skolans rastverksamhet med fler aktiviteter, närvarande vuxna och elevers delaktighet. Det är tydligt att satsningen på rastverksamheten ger resultat, vi ser det i vårt dagliga arbete och i trygghetsenkäten. Vi har fått mycket positiv respons från elever, övrig personal och vårdnadshavare. Vi ser flera utvecklingsområden och kan nu när helheten fungerar fokusera mer på dessa. Bl a kompisgungorna och andra mer undagömda ytor på skolgården och att ge mer fokus till mellanstadiets raster. Året har förstås präglats av pandemin och med det sjukskrivningar och vab. Med högre närvaro i personalgruppen (som också lånats ut till övrig verksamhet) hade vi kommit ännu längre men är nöjda utifrån förutsättningarna.

Fortsatt arbete kring konflikt- och kränkningshantering

Under lå 20/21 har hela skolan arbetat med temat "skojbråk, kränkningar och samtycke" där vi bl a genomfört trygghetslektioner för samtliga klasser samt lyft temat i olika konstellationer bland personalen. All personal har genomgått utbildning i kränkningshantering i enlighet med Nacka kommuns riktlinjer. Vi har reviderat vår åtgärdstrappa som är redo att lanseras lå 21/22. Vi uppfattar att arbetet gett resultat: vi har fått ett gemensamt språk att prata om detta ämne, vi har förbättrat hanteringen av kränkningar och ökat dialog en mellan personal och elever. Vi har tydliggjort vår nolltolerans att inkludera även skojbråk då dessa ofta leder till konflikter/kränkningar. Vi har kommit en bit på väg och vår utmaning framöver blir att fortsätta bibehålla och utveckla då detta är ett tema som aldrig är färdigt i skolans värld.

Nätsmart

Under lå 20/21 har vi på olika sätt haft samtal med våra elever om deras liv på nätet och utbildat och diskuterat kring nätsmarthet. Vi har tagit fram och samlat lektionsmaterial som pedagoger kan använda i detta arbete. Bl a har pedagoger i arbetslag 5 skapat ett arbete utifrån Maria Dufvas bok "Värsta bästa nätet" där även vårdnadshavare är delaktiga. Läsår 21/22 fortsätter vi arbetet med att säkerställa att alla elever får tillgång till kvalitativ undervisning och dialog kring nätet och nätsmarthet.

Trivas

TRIVAS är begreppet för det värdegrundsarbete i form av lektioner som några pedagoger på lågstadiet bedrivit under fler år. Under lå 20/21 har vi påbörjat ett arbete att omforma och utöka TRIVAS med målet att forma en skolgemensam bas för värdegrundslektioner för *samtliga* elever på skolan och som inte är personbunden. Detta arbete flätas samman med Skolverkets nya riktlinjer och läroplan i ämnet "Sexualitet, samtycke och relationer", och kommer att fortsätta läsår 21/22.

Stärkt samarbete

Under lå 20/21 har vi arbetat med att stärka samarbetet mellan alla skolans delar vad gäller

trygghet, trivsel och likabehandling. Vi har sett över strukturer för dialog och haft fler forum där vuxna möts för att diskutera och arbeta med trygghets/trivsel-frågor. Arbetet fortsätter läsåret 21/22.

Trygghetsteamets uppdrag

Under lå 20/21 har dialog förts inom och mellan Trygghetsteam och ledning kring trygghetsteamets uppdrag. Vi kommer fortsatt att arbeta i huvudsak övergripande med målsättningen att engagera hela skolan i det löpande trygghetsarbetet då vi tror detta är en förutsättning för ett levande, engagerande och kvalitativt trygghetsarbete på skolan.

Områden som kvarstår från lå 20/21

Coronapandemin har påverkat även trygghetsarbetet under året som gått. Vi har inte kunnat eller hunnit arbeta med alla de områden vi planerade. Kvarstår till läsåret 21/22 gör:

Bråka Smartare konfliktkunskap i klassrummet.

Fadderverksamhet fortsatt utveckling av fadderverksamhet mellan årskurser och stärkt samarbete inom årskurser

Utveckling av LBP - inventera och revidera rubriken "Främjande/förebyggande", utveckla dokumentationen i planen så att den tydligare redogör för varje diskrimineringsgrund och hur skolan arbetar kring dessa.

Övrigt

Det har varit ett på många sätt annorlunda år i skolans värld med coronapandemin som påverkat i stort och smått. All personal på skolan har gjort sitt yttersta i det vardagliga trygghetsarbete med att skapa trygghet och trivsel för elever när oron och stressen varit större än vanligt och rutinerna behövt ändras vilket för många elever skapar otrygghet. Personalen har löpande genom året haft dialog kring och koll på hur våra elever mår och har det. Vi har också haft dialog med våra elever som bl a fått besvara frågor om hur de upplevt just pandemin och situationen i skolan och livet i stort. Vår uppfattning är att våra elever till största del, med vårt stöd, klarat att hantera situationen väl och att vi tillsammans kunnat hålla oron i schack och kunnat genomföra skolåret på bästa sätt utifrån förutsättningarna.

13. PLANERING OCH PRIORITERADE OMRÅDEN LÄSÅRET 21/22

Trygghets- och likabehandlingsarbetet läsåret 21/22 kommer att fokuseras på följande områden:

1. Bråka smartare

Materialet Bråka Smartare kommer att börja användas främst i årskurs 4. Övriga årskurser kommer att genomföra delar av materialet.

2. Språkbruk

Skolgemensam satsning på temat språkbruk med målsättningen att medvetandegöra och förändra mot ett mer respektfullt tilltal

3. Fadderverksamhet

Vi återupptar tidigare påbörjat arbete, som pausats p g a pandemin, och hoppas kunna genomföra faddring mellan årskurser i större omfattning lå 21/22

4. Fortsatt arbete kring konflikt- och kränkningshantering

- implementering av ny åtgärdstrappa
- fortsatt arbete med Minimedling
- fortsatt arbete med att öka antalet kränkingsanmälningar så att de bättre överensstämmer med elevernas uppgivna kränkningar.
- fortsatt dialog med all personal kring vår hantering av kränkningar och vårt förhållningssätt gentemot utsatta och utsättande elever med fokus på att säkerställa uppföljning och stöd till elever inblandade i kränkningar.
- fortsatt arbete med uppföljning och analys av kränkingsenkät och kränkingsanmälningar för att öka kvalitén i det förebyggande och åtgärdande arbetet.

5. Skolgemensamt baspaket kring värdegrund/likabehandling

Fortsatt arbete med att ta fram en skolgemensam bas med värdegrundslektioner för *samtliga* elever på skolan och som inte är personbunden. Detta arbete flätas samman med Skolverkets nya riktlinjer och läroplan i ämnet "Sexualitet, samtycke och relationer"

6. Utveckla arbete och dokumentation kring "aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier"

Implementera modell i praktiken och i skrift (likabehandlingsplanen) för att tydliggöra de fyra stegen i det aktiva arbetet mot diskriminering och trakasserier: *Undersöka, analysera, åtgärda, följa upp och utvärdera.*

BILAGOR: trygghetsenkäter

Trygghetsenkät HT (1-6)

Det är viktigt för oss att veta hur du har det i skolan. Då kan vi tillsammans arbeta för att du ska trivas och vara trygg här. Därför är vi tacksamma om du vill svara på den här enkäten.

Kryssa i de alternativ som stämmer bäst in på dig och din situation. Om du vill kan du förtydliga ditt svar genom att skriva i kommentarsfältet efter varje fråga. Du får dock inte nämna några namn på vuxna eller barn då detta är en helt anonym enkät där ingen ska bli utlämnad.

Stort tack för att du tar dig tid att läsa igenom frågorna, fundera och svara så ärligt som möjligt!

Hälsningar Trygghetsteamet

Jag går i klass   **Kön**   Flicka   Pojke   Annat

1. Jag känner mig trygg till och från skolan

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

2. Jag trivs i skolan

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

3. Jag känner mig trygg i skolans korridorer

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

4. Jag känner mig trygg i idrottens omklädningsrum

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

5. Jag känner mig trygg på rasterna

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

6. Jag har någon att vara med på rasten

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

7. Det finns vuxna ute på rasterna som kan hjälpa mig

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

8. Jag känner mig trygg i klassrummet

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls
Kommentar

9. Jag vågar säga vad jag tycker och tänker i klassrummet

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls

Kommentar

10. Jag blir lyssnad på och respekterad av personalen på skolan

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls

Kommentar

11. Jag blir lyssnad på och respekterad av mina klasskamrater

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls

Kommentar

12. Jag äter i lugn och ro i matsalen

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls

Kommentar

13. Jag använder sociala medier (t ex Tik Tok, Snapchat, Instagram)

Ja   Nej

14. Jag blir bra behandlad på sociala medier

Stämmer mycket bra   Stämmer bra   Stämmer mindre bra   Stämmer inte alls

Jag använder inte sociala medier

Kommentar

15. Jag vet hur man är en bra kompis på sociala medier för det har jag hört från...

mina lärare   mina föräldrar   kompisar   annan; skriv vem...   det har jag läst om

ingen har pratat med mig om det

Kommentar

Tack för dina svar!

Om du vill prata enskilt med någon vuxen om hur du har det på skolan kan du vända dig till din mentor eller någon annan lärare, skolkurator, skolsköterska eller någon annan vuxen du känner dig trygg med. Vi finns här för dig!

Trygghetsenkät VT "Kränkning och mobbning" VT (1-3)

Vårens trygghetsenkät har temat "**Kränkning o mobbning**". Vi är tacksamma för att du svarar på frågorna så att vi kan få bättre koll på hur läget är på skolan vad gäller kränkningar och mobbning. Utifrån svaren kan vi tillsammans arbeta så att det blir färre kränkningar på skolan!

Du får gärna kommentera under varje fråga, men kom ihåg att **inte lämna ut någon med namn!**

Om du önskar prata med någon om kränkningar/mobbning så vänd dig till någon av dina lärare, kurator, skolsköterska eller någon annan vuxen på skolan du känner förtroende för.

OBS! Alla svar är anonyma. Vi kan endast se vilken klass du går i.

TACK för din medverkan!

Jag går i klass

DEL 1

Kränkning är till exempel att någon pratar illa om dig eller säger taskiga saker om dig. Det kan också vara att någon knuffar dig, slår dig, sparkar dig eller att någon fryser ut dig eller hotar dig. Om man utsätts för många kränkningar under lång tid kallas det för mobbning.

När du svarar på frågorna nedan så ska du tänka på hur det varit under detta läsår, alltså i den årskurs du går i just nu.

1. Har du blivit kränkt på skolan?

Nej, jag har inte blivit kränkt

Ja, det har hänt någon gång

Ja, det händer mig ganska ofta

Ja, det händer nästan varje dag

Kommentar:

Om du svarat "nej" på frågan, gå vidare direkt till del 2 och fortsätt svara på frågorna därifrån.

2. Var har kränkningen hänt? (du kan kryssa i flera svar)

På lektioner

På skolgården. Skriv var:

I korridorer

I omklädningsrum

På nätet (mobil, dator)

Annan plats. Skriv var:

Kommentar:

3. På vilket sätt har du blivit kränkt? (du kan kryssa i fler svar)

Någon har kallat mig något elakt/sagt något taskigt

Någon har slagit/ sparkat/ knuffat/ tagit stryptag på mig

Någon har inte låtit mig vara med

Kommentar:

4. Vem har kränkt dig? (du kan kryssa i fler svar)

Kompis

Annan elev på skolan

Vuxen på skolan

Kommentar:

5. Vad gjorde de vuxna på skolan när du blev kränkt? (du kan kryssa i fler svar)

De vet inget om kränkningen och har inte gjort någonting

De vet om men har inte gjort någonting

De hjälpte till och sa ifrån

De tittade bort

De hade samtal med inblandade elever

De pratade med vårdnadshavare

De tog hjälp av andra vuxna

Annat. Skriv vad:

Kommentar:

DEL 2

*På Järla Skola ska vi följa vår **åtgärdstrappa vid kränkningar/mobbning**. Det betyder att alla vuxna ska agera direkt när de ser eller får höra om en kränkning. De ska stoppa kränkningen och göra vad de kan för att det inte ska hända igen.*

6. Tycker du att man får bra hjälp på skolan om du eller en kompis blir kränkt?

Ja

Nej

Annat:

Kommentar:

7. Har du förslag på vad skolan kan göra för att bli bättre på att hjälpa till vid kränkningar/mobbning?

Nej

Ja! Skriv ditt förslag:

Kommentar:

Stort tack för att du svarat på enkäten!

Kom ihåg att alltid berätta för någon vuxen om du eller någon annan blir utsatt för kränkning/mobbning! Det är inte att skvallra, utan att hjälpa både den utsatte och den som utsätter! Tillsammans gör vi en tryggare skola!

Trygghetsenkät VT "Kränkning och mobbning" VT (4-6)

Vårens trygghetsenkät har temat "**Kränkning o mobbning**". Vi är tacksamma för att du svarar på frågorna så att vi kan få bättre koll på hur läget är på skolan vad gäller kränkningar och mobbning. Utifrån svaren kan vi tillsammans arbeta så att det blir färre kränkningar på skolan!

Du får gärna kommentera under varje fråga, men kom ihåg att **inte lämna ut någon med namn!**

Om du önskar prata med någon om kränkningar/mobbning så vänd dig till någon av dina lärare, kurator, skolsköterska eller någon annan vuxen på skolan du känner förtroende för. OBS! Alla svar är anonyma. Vi kan endast se vilken klass du går i.

TACK för din medverkan!

Jag går i klass:

Kränkning är en handling som förolämpar en person och personens värdighet. Det kan t ex vara att någon pratar illa om dig, säger taskiga saker om dig och förlöjligar dig (verbal kränkning). Det kan också vara att någon knuffar dig, slår dig, sparkar dig (fysisk kränkning) eller att någon fryser ut dig eller hotar dig (psykisk kränkning). Upprepade kränkningar kallas för mobbning.

1. Har du blivit kränkt på skolan?

Nej, jag har inte blivit kränkt.

Ja, det har hänt någon enstaka gång

Ja, det händer mig ganska ofta

Ja, det händer mig nästan varje dag

Kommentar:

Om du svarat nej på första frågan så hoppa direkt till fråga nr 6.

2. Var har kränkningen skett? Du kan kryssa i flera alternativ

På lektioner

På raster

I korridorer

På nätet (sociala medier, mobil)

Nytt svarsalternativ

Omklädningsrum

Annan plats (ange var):

Kommentar:

3. Vilken typ av kränkning har du blivit utsatt för? Du kan kryssa i fler alternativ

Verbal kränkning; någon har kallat mig något elakt/ sagt något taskigt
Fysisk kränkning; någon har slagit/knuffat/sparkat/tagit stryptag på mig
Psykisk kränkning; någon har fryst ut mig och inte låtit mig vara med
Kommentar:

4. Vem är det som utsatt dig för kränkning (på skolan)? Du kan kryssa i fler alternativ

Klasskompis   Annan elev på skolan   Vuxen på skolan   Elev från annan skola

Kommentar:

5. Vad gjorde de vuxna på skolan när du blev utsatt för kränkning? Du kan kryssa i fler alternativ

De vet inget om kränkningen och har inte gjort något

De vet om men har inte gjort något

De ingriper och säger ifrån

De tittar bort och gör ingenting

De har samtal med inblandade elever

De pratar med vårdnadshavare

De tar hjälp av andra vuxna, t ex:

Annat, skriv vad:

Kommentar:

På Järla Skola ska vi följa vår åtgärdsstrappa vid kränkningar/mobbning. Detta innebär att alla vuxna ska agera direkt när de ser eller får höra om en kränkning. Samtal ska ske med den som blivit utsatt och med de/den som utsätter och vårdnadshavare ska kontaktas. Därefter ska kränkningen följas upp genom att de vuxna stämmer av läget med inblandade elever ett tag efter att samtalen skett.

6. Vad uppfattar du att de vuxna gör när någon blir utsatt för kränkning på skolan? Du kan kryssa i fler alternativ

De vet inget om kränkningen och har inte gjort någonting

De vet om men gör inget

De ingriper och säger ifrån

De tittar bort och gör ingenting

De har samtal med inblandade elever

De pratar med vårdnadshavare

De tar hjälp av andra vuxna, t ex:

Annat (skriv vad):

Kommentar:

7. Tycker du att kränkningar/mobbning hanteras bra här på skolan?

Ja, det hanteras på ett sätt så det känns tryggt för mig

Nej, jag tycker inte det hanteras bra och jag känner mig otrygg

Annat (skriv kort):

Kommentar:

8. Har du förslag vad vi kan bli bättre på vad gäller att hantera kränkning och mobbning?

Nej, det har jag inte   Ja! (skriv ditt förslag):

Kommentar:

Stort tack för att du svarat på enkäten!

Kom ihåg att alltid berätta för någon vuxen om du eller någon annan blir utsatt för kränkning/mobbning! Det är inte att skvallra, utan att hjälpa både den utsatte och den som utsätter! Tillsammans gör vi en tryggare skola!